

[Lorentzen.]

ændringsforslaget, og jeg vil afholde mig fra gentagelse af synspunkter, som jeg har fremsat ved anden behandling med hensyn til dødsstraf og kun tilføje, at også for mit parti og for mig personlig er spørgsmålet om dødsstraf et såre alvorlig problem.) Jeg har for mit eget vedkommende været inde i mange, lange og alvorlige overvejelser pro et contra, og jeg vil mene, at alle i det høje ting har anstillet de samme lange overvejelser pro et contra. Jeg mener derfor, at nu har vi alle truffet vort valg, nu kan vi ikke komme længere ved at overveje, og selvom der hos alle er et naturligt ubehag ved at skulle indføre dødsstraf, selvom den begrænses til krigstid og fjendtlig besættelse, er der dog mange grunde, der taler for, at vi nu må gøre op med os selv, om vi vil stemme for dødsstraf eller ej, og for, at yderligere udsettelse ikke tjener noget formål, der kan tillægges større værdi.

Jeg skal derfor endnu en gang anbefale at stemme for det lovforslag, der blev vedtaget ved anden behandling, og at stemme imod det stillede ændringsforslag.

Thestrup: Mit parti kan ikke gå ind for det stillede ændringsforslag.

Jeg erkender — som jeg gjorde det under forslagens anden behandling —, at indførelsen af dødsstraf udenfor den militære straffelov er noget særdeles alvorligt. Men det er også udfra særdeles alvorlige overvejelser, og for adskillige af mine partifæller og for mit eget vedkommende efter overvindelse af store betænkeligheder, at vi har anset dødsstrafbestemmelsen for nødvendig.

Jeg forstår det fremsatte ændringsforslag således, at der, hvis det gennemføres, stilles to betingelser for, at loven om dødsstraf kan træde i kraft. Den første er, at den har været forelagt vælgerne enten ved en folkeafstemning eller et valg — og jeg går ud fra, at meningen er den, at valget eller folkeafstemningen har vist, at vælgerne går ind for loven —, men dernæst, at der yderligere skal foreligge en beslutning fra folketinget om, at loven skal træde i kraft.

Hvad nu denne sidste betingelse angår, altså folketingets beslutning om, at loven skal træde i kraft, så er der, såvidt jeg kan se, ikke noget deri, der strider hverken mod forfatningens bogstav eller dens mening. Men det forekommer mig at være en meget u hensigtsmæssig bestemmelse. Hvornår kan det nemlig tænkes, at folketinget skulle træffe en sådan beslutning?

Lad os tænke os, at det foreliggende ændringsforslag blev vedtaget, og at loven om

dødsstraf derefter fik tilslutning af vælgerne ved en folkeafstemning. Hvis folketinget derefter gik hen og besluttede, at loven skulle sættes i kraft under almindelige normale, fredelige forhold, så ville denne betingelse jo være uden nogen mening og blot et værdiløst omsvøb.

Meningen må være den — det gjorde iøvrigt også det ærede medlem hr. Helge Madsen rede for i sin tale —, at folketinget først skal sætte loven i kraft under ekstraordinære forhold af den ene eller den anden art.

Hvilke ekstraordinære forhold kan der da tænkes? Ja, der kan, såvidt jeg kan se, tænkes to: under en truende krig eller en truende besættelse som den ene mulighed og efter en besættelse som den anden mulighed — den mulighed, som det ærede medlem hr. Helge Madsen nævnte.

Hvorledes vil situationen da ligge, hvis folketinget under en truende krig eller en truende besættelse bliver stillet overfor spørgsmålet om at sætte loven i kraft? Er der nogen som helst fordele ved at vente til dette tidspunkt? Jeg kan ikke se, at der er det. Dødsstraf kan jo efter loven kun anvendes for handlinger begået under krig eller besættelse. I begge tilfælde skal der altså træffes bestemmelse for det tilfælde, at visse muligheder kommer til at foreligge. Kan vi dømme klarere eller overveje bedre, når vi står lige inde under en af disse muligheder, end når vi står på afstand af den? Svaret må dog vist blive, at jo fjernere vi står muligheden, des klarere og mere uafhængigt kan vi dømme om den.

Derimod er der, for mig at se, fare ved at vente til dette tidspunkt med at sætte en lov om dødsstraf, som rigsdagen og befolkningen var enig om, i kraft. Ikraftsættelsen vil da blive en art erklæring om „truende krigstilstand“. Vi har fra alle sider under udvalgsbehandlingen været enige om, at noget sådant rummer de største farer for et land, og da navnlig for et lille land.

Men så kunne man jo vente med at sætte loven i kraft til efter en besættelse, kan der siges. Og herfor kan man argumentere således: så har vi under selve besættelsen ikke dødsstraf, og besættelsesmagten kan ikke med rette anvende den eller tvinge vore domstole til at anvende den, og så er vi alligevel efter besættelsen i stand til at anvende dødsstraf uden at give en skærpende straffelov tilbagevirkende kraft.

For det første vil jeg betvivle, at en besættelsesmagt, hvem den end måtte være, ville tage hensyn til — hvis jeg må bruge det udtryk — juridiske spidsfindigheder af denne art. Men dernæst kan jeg ikke se an-